GRAMATYKA · SŁOWNICTWO

Liczebniki, daty i godziny po angielsku: billion, half past, nil

Igor Zadrużyński

Opublikowano 19 listopada 2026 · aktualizacja 23 listopada 2026

O LEKCJI

Liczby wydają się najprostszą częścią języka, a jednak sprawiają kłopoty w najmniej spodziewanych miejscach. Po polsku „wpół do siódmej" to 6.30, a po angielsku half seven to 7.30. Polski „bilion" to angielski trillion, a angielski billion to nasz „miliard". Zero bywa oh, nought, nil albo love. Ta lekcja porządkuje liczebniki główne i porządkowe, ułamki, numery telefonów, daty, godziny i pieniądze – z naciskiem na to, jak się je ***mówi*** *po brytyjsku.*

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Słownictwo

SPIS TREŚCI

1. Liczebniki główne 1
2. Zero na cztery sposoby 2
3. Liczebniki porządkowe 3
4. Ułamki, liczby dziesiętne, procenty 3
5. Daty 4
6. Godziny 4
7. Pieniądze, miary i temperatura 5
Źródła i dalsza lektura 6

1. Liczebniki główne

Liczebniki od 1 do 20 i dziesiątki trzeba znać na pamięć. Uwaga na wymowę par typu *thirteen* i *thirty*: w „nastkach" akcent pada zwykle na końcówkę *-teen*, w dziesiątkach – na początek.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

ENGLISH	WYMOWA	POLSKI
thirteen	/ˌθɜːˈtiːn/	trzynaście
thirty	/ˈθɜːti/	trzydzieści
fifteen	/ˌfɪfˈtiːn/	piętnaście
fifty	/ˈfɪfti/	pięćdziesiąt

Kilka zasad zapisu i wymowy większych liczb:

- Po brytyjsku między setkami a resztą mówimy *and*: 125 = *a* / *one hundred and twenty-five*, 3 409 = *three thousand, four hundred and nine*.
- Liczby od 21 do 99 piszemy z łącznikiem: *twenty-one, ninety-nine*.
- *Hundred, thousand, million* po liczbie nie mają *-s*: *two hundred, five thousand*. Z *-s* i *of* znaczą „setki, tysiące”: *hundreds of people, thousands of years*.
- Tysiące oddzielamy przecinkiem, a nie spacją ani kropką: *10,000*, *2,500,000*.

PRZYKŁADY

- **There were hundreds of people at the station.**
  Na dworcu były setki ludzi.
- **The tickets cost two hundred pounds each.**
  Bilety kosztowały po dwieście funtów.

Miliard czy billion?

Uwaga na fałszywego przyjaciela: angielski *billion* to tysiąc milionów, czyli polski **miliard**. Polski **bilion** (milion milionów) to po angielsku *trillion*. Słowa *milliard* we współczesnym angielskim się nie używa.

> CIEKAWOSTKA: BRYTYJSKI BILLION
>
> Jeszcze kilkadziesiąt lat temu brytyjski *billion* znaczył to samo co polski bilion – milion milionów. Amerykanie od dawna używali tego słowa na oznaczenie tysiąca milionów, a pod ich wpływem Brytyjczycy też coraz częściej mówili tak w prasie i tekstach technicznych. W 1974 roku rząd brytyjski oficjalnie przyjął amerykańskie znaczenie: premier Harold Wilson potwierdził w parlamencie, że w statystykach państwowych *billion* oznacza odtąd tysiąc milionów. Dlatego w starszych brytyjskich książkach *billion* może znaczyć coś zupełnie innego niż dziś.
>
> **A billion is a thousand million.**

2. Zero na cztery sposoby

SŁOWO	KIEDY	PRZYKŁAD
zero	temperatura, nauka, ogólnie	It's two degrees below zero.
nought	w liczbach, zwłaszcza przed przecinkiem dziesiętnym (BrE)	nought point five (0.5)
oh	numery telefonów, pokoi, lata	room four oh two

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

SŁOWO	KIEDY	PRZYKŁAD
nil	wyniki meczów piłkarskich	Arsenal won two nil.
love	tenis	thirty love

Numery telefonów czytamy cyfra po cyfrze, w grupach, z krótką przerwą. Dwie takie same cyfry pod rząd to *double*: 0161 4455 = *oh one six one, double four double five.*

> **CIEKAWOSTKA: THE TWO-OH-SEVEN, CZYLI LONDYŃSKIE AUTOBUSY**
>
> Londyńskie autobusy miejskie mają numery takie jak 207 czy 148, ale nikt nie czeka na *the two hundred and seven*. Numer trzycyfrowy czyta się najczęściej cyfra po cyfrze, jak numer telefonu, z *oh* zamiast zera: *I'm waiting for the two-oh-seven*, *The one-four-eight has just left*. Przed numerem stoi zwykle *the*, bo chodzi o konkretną linię.
>
> Dość często słychać też trzeci sposób: pierwsza cyfra, a po niej reszta jako liczba dwucyfrowa, tak jak przy godzinach (*seven forty-five*). Wtedy 168 to *the one sixty-eight*, a 225 to *the two twenty-five*.
>
> Przy numerach poniżej stu częściej słychać zwykłą liczbę: *the seventy-four*, *the forty-two*. Zdarza się jednak i *the seven-four* albo *the one-five*.
>
> Niektóre linie mają w numerze literę, którą czyta się jak w alfabecie: N9 to *en nine* /en naɪn/, a E7 to *ee seven* /iː ˈsevn/. N oznacza autobus nocny (*night bus*), a E – linie dzielnicy Ealing.

3. Liczebniki porządkowe

Liczebniki porządkowe (pierwszy, drugi…) tworzymy przez dodanie *-th*. Wyjątki to trzy pierwsze i kilka zmian w pisowni:

LICZBA	PORZĄDKOWY	SKRÓT
one, two, three	first, second, third	1st, 2nd, 3rd
five, nine, twelve	fifth, ninth, twelfth	5th, 9th, 12th
twenty, thirty	twent ieth, thirt ieth	20th, 30th
twenty-one, twenty-two	twenty- first, twenty- second	21st, 22nd

W liczbach złożonych tylko ostatnia część jest porządkowa: *the hundred and first*, *the twenty-third*. Uwaga: 11, 12 i 13 to *11th, 12th, 13th*, a nie *11st, 12nd, 13rd*.

4. Ułamki, liczby dziesiętne, procenty

Ułamki czytamy jako liczebnik główny + porządkowy: ⅓ = *a / one third*, ⅖ = *two fifths*. Wyjątki: ½ = *a half*, ¼ = *a quarter*, ¾ = *three quarters*. Liczby mieszane łączymy przez *and*: 2½ = *two and a half*.

W liczbach dziesiętnych angielski używa **kropki**, nie przecinka, i czyta ją *point*. Cyfry po kropce czytamy pojedynczo: 3.14 = *three point one four*, 2.5 = *two point five*. Procent to *per cent* (po brytyjsku często osobno): 25% = *twenty-five per cent*.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

PRZYKŁADY

- **I'll be there in half an hour.**
  Będę tam za pół godziny.
- **About a third of the class walk to school.**
  Około jednej trzeciej klasy chodzi do szkoły pieszo.

5. Daty

Brytyjczycy piszą daty w kolejności dzień – miesiąc – rok, jak Polacy: *19 November 2026* albo *19/11/2026*. Amerykanie zaczynają od miesiąca: *November 19, 2026* i *11/19/2026* – na to trzeba uważać przy formularzach i biletach.

Mówimy natomiast zawsze liczebnikiem porządkowym, po brytyjsku zwykle z *the* i *of*: *the nineteenth of November* albo *November the nineteenth*. O przyimku *on* przed datami pisze lekcja o przyimkach czasu[1].

ROK	JAK CZYTAMY
1066	ten sixty-six
1905	nineteen oh five
2000	the year two thousand
2008	two thousand and eight
2026	twenty twenty-six (albo two thousand and twenty-six)
lata 90.	the nineties (the 1990s)

PRZYKŁADY

- **My birthday is on the third of March.**
  Mam urodziny trzeciego marca.
- **The Battle of Hastings was fought in ten sixty-six.**
  Bitwa pod Hastings rozegrała się w 1066 roku.

6. Godziny

Pełne godziny to *o'clock*: *three o'clock*. Minuty do 30 mówimy z *past* (po), od 31 z *to* (za). Kwadrans to *a quarter*, pół – *half*.

GODZINA	PO BRYTYJSKU	PROŚCIEJ (CYFRAMI)
7.05	five past seven	seven oh five
7.15	a quarter past seven	seven fifteen
7.30	half past seven (potocznie: half seven)	seven thirty
7.45	a quarter to eight	seven forty-five

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

GODZINA	PO BRYTYJSKU	PROŚCIEJ (CYFRAMI)
7.50	ten to eight	seven fifty

Pory dnia doprecyzowujemy przez *in the morning* / *afternoon* / *evening* albo skróty *a.m.* (przed południem) i *p.m.* (po południu). Zegar 24-godzinny słychać głównie w komunikatach i rozkładach jazdy: 18.15 = *eighteen fifteen*.

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~Let's meet at half eight.~~ ~~(gdy chodzi o „wpół do ósmej", czyli 7.30)~~

✓ **Let's meet at half past seven. / Let's meet at half seven.**

Polskie „wpół do ósmej" patrzy w przód (pół godziny do ósmej, czyli 7.30). Angielskie *half past* patrzy wstecz: *half past seven* to pół godziny po siódmej – też 7.30. Potoczne brytyjskie *half seven* to skrót od *half past seven*, czyli 7.30, a nie 6.30. Kto przetłumaczy „wpół do ósmej" jako *half eight*, przyjdzie godzinę za późno.

PRZYKŁADY

- **The film starts at a quarter to nine.**
  Film zaczyna się za kwadrans dziewiąta.
- **Shall we meet at half past seven?**
  Spotkamy się o wpół do ósmej?

7. Pieniądze, miary i temperatura

Ceny czytamy bez słowa „i": £3.50 = *three pounds fifty* (albo krótko *three fifty*). Pensy to w mowie *p* /piː/: 50p = *fifty p*. Liczba mnoga od *penny* to *pence*. Funty w potocznej mowie bywają *quid* – bez *-s* w liczbie mnogiej: *twenty quid*.

PRZYKŁADY

- **That's three pounds fifty, please.**
  Należy się trzy funty pięćdziesiąt.
- **It only cost me twenty quid.**
  Kosztowało mnie tylko dwadzieścia funtów.

Wielka Brytania oficjalnie używa systemu metrycznego, ale w życiu codziennym przetrwały dawne miary: odległości na drogach podaje się w milach (*miles*), piwo sprzedaje się w pintach (*pints*), a wzrost i wagę wiele osób podaje w stopach i kamieniach (*feet, stone*). Temperaturę podaje się w stopniach Celsjusza: *twenty degrees*; poniżej zera – *minus five* albo *five below zero*.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Po brytyjsku z *and*: *a hundred and twenty*; *two hundred* bez *-s*, ale *hundreds of*.
- *billion* = miliard, *trillion* = bilion.
- Zero: *oh* w telefonach, *nil* w piłce, *nought* w liczbach, *love* w tenisie.
- Porządkowe: *first, second, third, fifth, ninth, twelfth, twentieth.*
- Kropka dziesiętna = *point*: *two point five.*
- Daty: *19 November*, mówimy *the nineteenth of November*; Amerykanie zaczynają od miesiąca.
- Godziny: *past* / *to*; *half seven* = 7.30, a nie 6.30.
- Ceny: *three pounds fifty*, *fifty p*, potocznie *twenty quid.*

DLA NAUCZYCIELA

Liczby najlepiej ćwiczyć ze słuchu i na czas. Sprawdza się bingo liczbowe z parami, które łatwo pomylić (*13 – 30, 14 – 40, 15 – 50*), dyktando numerów telefonów w parach (jeden uczeń dyktuje, drugi zapisuje, potem porównują) i „zegar na tablicy": nauczyciel przesuwa wskazówki, klasa mówi godzinę z *past* albo *to*. Pułapkę *half seven* warto pokazać na prawdziwym zaproszeniu: „Przyjęcie zaczyna się o *half seven*. O której przyjdziesz?". Na koniec dobrze sprawdza się zakupowa scenka z cennikiem w funtach, w której trzeba podać cenę i resztę.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- House of Commons Library, *Statistical literacy guide: What is a billion? And other units*, https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/sn04440/ [dostęp: 19.11.2026].
- *Billion*, „Wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Billion [dostęp: 19.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o liczbach, datach, godzinach i pieniądzach.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – dodatki o liczbach i datach.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/przyimki-czasu/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

> Igor Zadrużyński, *Liczebniki, daty i godziny po angielsku: billion, half past, nil*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com